

SKLEPI

SKLEP SVETA

z dne 21. oktobra 2010

o smernicah za politike zaposlovanja držav članic

(2010/707/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 148(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽³⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje ⁽⁴⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V členu 145 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je določeno, da si države članice in Unija prizadevajo za razvoj usklajene strategije zaposlovanja in zlasti za spodbujanje kvalificirane, usposobljene in prilagodljive delovne sile kot tudi trgov dela, ki se odzivajo na gospodarske spremembe, z namenom, da bi dosegle cilje, opredeljene v členu 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Države članice ob upoštevanju nacionalnih praks glede odgovornosti socialnih partnerjev obravnavajo spodbujanje zaposlovanja kot zadevo skupnega pomena in usklajujejo svoje delovanje v zvezi s tem v okviru Sveta skladno z določbami člena 148 PDEU.

(2) V členu 3(3) PEU je določeno, da je Unija usmerjena v polno zaposlenost, se bori proti socialni izključenosti in diskriminaciji ter spodbuja socialno pravičnost in varstvo, določeno pa je tudi, da lahko daje Unija pobude za zagotovitev usklajenosti socialnih politik držav članic. V členu 8 PDEU je določeno, da si Unija v vseh svojih dejavnostih prizadeva odpraviti neenakosti ter spodbujati

enakost med moškimi in ženskami. V členu 9 Pogodbe je določeno, da pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti Unija upošteva zahteve, ki so povezane s spodbujanjem visoke stopnje zaposlenosti, zagotavljanjem ustrezne socialne zaščite, bojem proti socialni izključenosti ter visoko stopnjo izobraževanja in usposabljanja.

(3) V PDEU je določeno, da smernice za zaposlovanje in širše smernice ekonomskih politik, sprejme Svet, da bi usmerjal politike držav.

(4) Lizbonska strategija, ki je bila uvedena leta 2000, je temeljila na ugotovitvi, da mora EU glede na svetovno konkurenco, tehnološke spremembe, okoljske izzive in staranje prebivalstva povečati zaposlenost, produktivnost in konkurenčnost ter obenem okrepiti socialno kohezijo. Lizbonska strategija je ponovno zaživela leta 2005 po vmesnem pregledu, na podlagi katerega je bilo več pozornosti namenjene rasti ter več in boljšim delovnim mestom.

(5) Lizbonska strategija za rast in delovna mesta je pripomogla k oblikovanju soglasja o širši usmerjenosti ekonomskih politik EU in njenih politik zaposlovanja. V okviru te strategije so bile s Sklepom Sveta 2005/600/ES ⁽⁵⁾ sprejete širše smernice ekonomskih politik in smernice za zaposlovanje ter pregledane s Sklepom Sveta 2008/618/ES ⁽⁶⁾ pregledal. Teh 24 smernic je osnova nacionalnih programov reform, v katerih so opisane ključne prednostne naloge reform na področjih makroekonomije, mikroekonomije in trga dela za celotno Unijo. Vendar izkušnje kažejo, da prednostne naloge v smernicah niso bile dovolj jasno določene in da bi lahko bile med seboj bolj povezane. To je omejilo njihov vpliv na oblikovanje politik na nacionalni ravni.

(6) Finančna in gospodarska kriza, ki se je začela leta 2008, je povzročila znatno izgubo delovnih mest in padec potencialne rasti proizvodnje ter izrazito poslabšanje javnih financ. Vendar je evropski načrt za oživitve gospodarstva pomagal državam članicam pri spopadanju s krizo, deloma z usklajeno fiskalno spodbudo, saj je bil euro temelj makroekonomske stabilnosti. Kriza je torej pokazala, da kadar je usklajevanje politik Unije okrepljeno in učinkovito, lahko prinese znatne rezultate.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 8. septembra 2010 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ Mnenje z dne 27. maja 2010 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ Mnenje z dne 10. junija 2010 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽⁴⁾ Mnenje z dne 20. maja 2010 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽⁵⁾ UL L 205, 6.8.2005, str. 21.

⁽⁶⁾ UL L 198, 26.7.2008, str. 47.

V krizi se je izpostavila tudi tesna medsebojna povezanost med gospodarsko uspešnostjo in uspešnostjo zaposlovanja držav članic.

raznovrstnosti. Poleg tega bi morale izboljšati poslovno okolje, spodbujati ustvarjanje zelenih delovnih mest in podjetjem pomagati, da posodobijo svojo industrijsko osnovo.

- (7) Komisija je predlagala, da se za naslednje desetletje oblikuje nova strategija, znana kot „strategija Evropa 2020“, ki bo Uniji omogočala, da bo po krizi še močnejša ter da bo svoje gospodarstvo usmerila v pametno, trajnostno in vključujočo rast, ki jo bo spremljala visoka stopnja zaposlenosti, produktivnosti in socialne kohezije. Pet krovnih ciljev, navedenih pod ustreznimi smernicami, predstavljajo skupne cilje, ki vodijo ukrepanje držav članic, ob upoštevanju njihovih izhodiščnih položajev in nacionalnih okoliščin, ter ki vodijo ukrepanje Unije. Države članice bi si morale kar najbolj prizadevati za doseganje nacionalnih ciljev in odpravo ovir, ki omejujejo rast.
- (8) Države članice bi morale kot del celovitih „izhodnih strategij“ iz gospodarske krize izvesti ambiciozne programe reform, s katerimi bi zagotovile makroekonomsko stabilnost, spodbudile ustvarjanje več in boljših delovnih mest ter vzdržnost javnih financ, izboljšale konkurenčnost in produktivnost, zmanjšale makroekonomska neravnovesja ter povečale učinkovitost trga dela. Ukinjanje fiskalnih spodbud bi bilo treba izvajati in usklajevati v okviru Pakta za stabilnost in rast.
- (9) Države članice in Evropska unija bi morale v okviru strategije Evropa 2020 izvajati reforme, namenjene „pametni rasti“, tj. rasti, ki temelji na znanju in inovacijah. Reforme bi morale imeti za cilj izboljšati kakovost izobraževanja in zagotavljati njegovo dostopnost za vse, kot tudi okrepiti raziskovalne dejavnosti in povečati poslovne rezultate ter nadalje izboljšati regulativni okvir, da bi se spodbudile inovacije in prenos znanja po vsej Uniji. Reforme bi morale pospeševati podjetništvo, razvoj malih in srednjih podjetij ter pomagati pretvoriti ustvarjalne zamisli v inovativne proizvode, storitve in postopke, ki lahko ustvarijo rast, kakovostna in trajnostna delovna mesta, teritorialno, ekonomsko in socialno kohezijo, ter prispevati k učinkovitejšemu reševanju evropskih in svetovnih družbenih izzivov. V tem okviru je bistveno čim bolje izkoristiti informacijske in komunikacijske tehnologije.
- (10) Unija in države članice bi se morale pri svojih politikah, vključno z njihovimi programi reform, usmeriti k „trajnostni rasti“. Trajnostna rast pomeni izgradnjo trajnostnega in konkurenčnega gospodarstva z učinkovito rabo energije in virov, pravično porazdelitev stroškov in koristi ter izkoriščanje vodilnega položaja Evrope v tekmi za razvoj novih procesov in tehnologij, vključno z zelenimi tehnologijami. Države članice in Unija bi morale z izvajanjem potrebnih reform zmanjšati emisije toplogrednih plinov in učinkovito uporabljati vire, kar bo pripomoglo tudi k preprečevanju degradacije okolja in izgube biotske
- (11) Politike programov reform Unije in držav članic bi bilo treba usmeriti tudi k „vključujoči rasti“. Vključujoča rast pomeni ustvarjanje bolj povezane družbe, v kateri bi ljudje znali predvidevati spremembe in jih obvladovati ter posledično dejavno sodelovali v družbi in gospodarstvu. Z reformami bi morale države članice torej zagotoviti, da bi imeli vsi ljudje dostop in priložnosti v vseh svojih življenjskih obdobjih, ter tako z odpravo ovir za udeležbo na trgu dela, zlasti za ženske, starejše delavce, mlade, invalide in zakonite priseljence, zmanjšati revščino in socialno izključenost. Morale bi tudi zagotoviti, da bo gospodarska rast koristila vsem državljanom in vsem regijam, in pospeševati rast zaposlovanja, ki temelji na dostojnem delu. Zato bi se morale države članice v svojih programih reform osredotočiti predvsem na zagotavljanje učinkovitega delovanja trgov dela z vlaganjem v uspešen prehod, sisteme izobraževanja in usposabljanja, razvijanje ustreznih znanj in spretnosti, izboljšanje kakovosti delovnih mest ter reševanje problemov segmentacije, strukturne brezposelnosti, brezposelnosti mladih in nedejavnosti, obenem pa zagotoviti ustrezno in trajnostno socialno varstvo ter dejavno vključevanje za preprečevanje in zmanjšanje revščine, s posebnim poudarkom na boju proti revščini med zaposlenimi in zmanjšanju revščine med skupinami, ki so najbolj izpostavljene socialni izključenosti, vključno z otroki in mladimi, ter pri tem spoštovati dogovorjena načela fiskalne konsolidacije.
- (12) Povečana udeležba žensk na trgu delovne sile je predpogoj za spodbujanje rasti in reševanje demografskih izzivov. Za izvedbo vseh vidikov smernic v državah članicah je ključno, da se v vsa ustrezna področja politik opazno vključi vidik enakosti spolov. Ustvariti bi bilo treba pogoje za zagotavljanje ustreznega, cenovno dostopnega in visoko kakovostnega otroškega varstva za predšolske otroke. Uporablja se načelo enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske.
- (13) Strukturne reforme EU in držav članic lahko učinkovito prispevajo k rasti in delovnim mestom, če spodbujajo konkurenčnost Unije v svetovnem gospodarstvu, prinašajo nove priložnosti za evropske izvoznike ter zagotavljajo konkurenčen dostop do uvoza pomembnih dobrin. Zato bi bilo treba upoštevati zunanji vpliv reform na področju konkurenčnosti ter tako spodbujati evropsko rast in udeležbo na odprtih in poštenih trgih po vsem svetu.

- (14) Strategijo Evropa 2020 je treba podpreti z integriranim naborom evropskih in nacionalnih politik, ki bi jih morale države članice in Unija v celoti in pravočasno izvesti, da se dosežejo pozitivni posredni učinki usklajenih strukturnih reform in bolj dosleden prispevek evropskih politik k ciljem strategije. Smernice so okvir, ki ga uporabljajo države članice pri pripravi, izvedbi in spremljanju nacionalnih politik v smislu splošne strategije EU. Države članice bi se morale pri oblikovanju lastnih nacionalnih ciljev in kakršnih koli podciljev opirati na krovne cilje Evrope 2020, navedene v okviru zadevnih smernic, pri tem pa upoštevati svoja različna izhodišča in nacionalne okoliščine, ter v skladu z nacionalnimi postopki odločanja. Pri tem se lahko po potrebi oprejo na kazalnike, ki jih je oblikoval Odbor za zaposlovanje ali Odbor za socialno zaščito. Krovni cilj zaposlovanja poudarja, da si je treba prizadevati za zmanjševanje brezposelnosti ranljivih skupin, vključno z mladimi.
- (15) Kohezijska politika in njeni strukturni skladi sta med številnimi pomembnimi mehanizmi za izvajanje prednostnih nalog pametne, trajnostne in vključujoče rasti v državah članicah in regijah. Evropski svet je v svojih sklepih z dne 17. junija 2010 poudaril pomen spodbujanja gospodarske, socialne in teritorialne kohezije, da bi prispevali k uspehu nove strategije Evropa 2020.
- (16) Države članice bi morale pri oblikovanju in izvajanju svojih nacionalnih programov reform zagotoviti učinkovito vodenje politike zaposlovanja in pri tem upoštevati te smernice. Čeprav so te smernice naslovljene na države članice, bi bilo treba strategijo Evropa 2020 po potrebi izvajati, spremljati in ocenjevati v partnerstvu z vsemi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi, v tesnem sodelovanju s parlamenti ter s socialnimi partnerji in predstavniki civilne družbe, ki prispevajo k pripravi in izvajanju nacionalnih programov reform ter k splošnemu obveščanju o strategiji.
- (17) Strategija Evropa 2020 temelji na manjšem sklopu smernic, ki nadomešča prejšnji sklop 24 smernic ter skladno obravnava vprašanja zaposlovanja in širših ekonomskih politik. Smernice za politike zaposlovanja držav članic, priložene k temu sklepu, so same po sebi povezane s smernicami ekonomskih politik držav članic in Unije, priloženimi Priporočilu Sveta z dne 13. julija 2010 o širših smernicah ekonomskih politik držav članic in Unije⁽¹⁾. Skupaj pa tvorijo „integrirane smernice Evropa 2020“.
- (18) Te nove integrirane smernice so usklajene s sklepi Evropskega sveta. Smernice dajejo natančna navodila državam članicam za oblikovanje nacionalnih programov reform

in izvajanje reform, pri čemer upoštevajo njihovo medsebojno povezanost ter skladnost s Paktom za stabilnost in rast. Smernice za zaposlovanje bi morale biti podlaga za vsa priporočila, pripravljena za posamezne države, ki jih lahko Svet naslovi na države članice v skladu s členom 148(4) PDEU, skupaj s priporočili, pripravljenimi za posamezno državo, ki so naslovljena na države članice v skladu s členom 121(4) Pogodbe, da bi tako zagotovili medsebojno usklajen sveženj priporočil. Smernice za zaposlovanje bi morale biti tudi podlaga za pripravo skupnega poročila o zaposlovanju, ki ga Svet in Evropska komisija vsako leto pošljeta Evropskemu svetu.

- (19) Odbor za zaposlovanje in Odbor za socialno zaščito bi morala spremljati napredek pri zaposlovanju in socialnih vidikih smernic za zaposlovanje v skladu s svojimi pristojnostmi na podlagi Pogodb. To bi moralo zlasti temeljiti na dejavnostih odprte metode koordinacije na področjih zaposlovanja, socialne zaščite in socialne vključenosti. Poleg tega bi moral Odbor za zaposlovanje ohranjati tesen stik z drugimi ustreznimi pripravljalnimi telesi Sveta, vključno iz področja izobraževanja.
- (20) Čeprav je treba te smernice pripraviti vsako leto, bi se morale do leta 2014 čim manj spreminjati, da bi se osredotočili na njihovo izvajanje –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Sprejmejo se smernice za politike zaposlovanja držav članic iz Priloge.

Člen 2

Te smernice se upoštevajo pri politikah zaposlovanja držav članic, o čemer se poroča v nacionalnih programih reform.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Luxembourg, 21. oktobra 2010

Za Svet
Predsednica
J. MILQUET

⁽¹⁾ UL L 191, 23.7.2010, str. 28.

PRILOGA

SMERNICE ZA POLITIKE ZAPOSLOVANJA DRŽAV ČLANIC

Smernica 7: povečanje udeležbe žensk in moških na trgu dela, zmanjšanje strukturne brezposelnosti in spodbujanje kakovosti delovnih mest

Aktiviranje je ključnega pomena za povečanje udeležbe na trgu dela. Države članice bi morale v svoje politike trga dela vključiti načela prožne varnosti, ki jih je potrdil Evropski svet, in jih uporabljati ter pri tem ustrezno izkoristiti sredstva Evropskega socialnega sklada in druga sredstva EU z namenom povečanja udeležbe na trgu dela, reševanja problema segmentacije, neaktivnosti, neenakosti spolov in hkrati zmanjšanja strukturne brezposelnosti. Ukrepi za povečanje prožnosti in varnosti bi morali biti ne le uravnoteženi, ampak bi se morali tudi medsebojno dopolnjevati. Države članice bi morale zato uvesti kombinacijo prožnih in zanesljivih pogodbenih dogovorov, aktivnih politik trga dela, učinkovitih sistemov vseživljenjskega učenja, politik za spodbujanje mobilnosti delavcev ter ustreznih sistemov socialne varnosti, da bi zagotovile varne prehode med zaposlitvami, urejene z jasnimi pravicami in odgovornostmi za brezposelne pri dejavnem iskanju zaposlitve. Ustrezno pozornost bi bilo treba skupaj s socialnimi partnerji nameniti tudi notranji prožni varnosti na delovnem mestu.

Države članice bi morale poglobiti socialni dialog in reševati probleme segmentacije trga dela z ukrepi za reševanje problemov negotove zaposlitve, podzaposlenosti in neprijavljenega dela. Poklicno mobilnost bi bilo treba nagradjevati. Posvetiti bi se bilo treba kakovosti delovnih mest in pogojev zaposlovanja. Države članice bi morale preprečevati revščino zaposlenih in spodbujati varnost in zdravje pri delu. Tudi osebam s pogodbami za določen čas in samozaposlenim bi bilo treba zagotoviti ustrezno socialno varnost. Službe za zaposlovanje imajo pomembno vlogo pri aktiviranju in usklajevanju potreb, zato bi jih bilo treba podpreti s prilagojenimi storitvami ter zgodnjimi dejavnimi in preventivnimi ukrepi na trgu dela. Takšne storitve in ukrepi bi morali biti namenjeni vsem, vključno z mladimi, osebami, ki jim grozi brezposelnost in osebami, ki so najtežje zaposljive.

Politike „naj se delo izplača“ so še vedno pomembne. V skladu s smernico 2 ekonomskih politik bi morale države članice spodbujati ustrezne okvirne pogoje za pogajanja o plačah in razvoju pri stroških dela, ki bosta usklajena s stabilnostjo cen in razvojem produktivnosti, da bi se povečala konkurenčnost in dvignila raven udeležbe na trgu dela, zlasti med nizkokvalificiranimi osebami. Države članice bi morale pregledati davčne sisteme in sisteme socialne pomoči ter zmogljivost javnih služb za zagotavljanje potrebne podpore, da se poveča udeležba na trgu delovne sile in spodbudi povpraševanje po delovni sili. Spodbujati bi morale aktivno staranje, enakost spolov, vključno z enakim plačilom, in vključevanje mladih, invalidnih oseb, zakonitih migrantov in drugih ranljivih skupin na trg dela. Politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja bi morale biti skupaj s zagotavljanjem cenovno dostopnih storitev varstva in inovacijami pri organizaciji dela usmerjene k dvigovanju stopenj zaposlenosti, zlasti med mladimi, starejšimi delavci in ženskami. Poleg tega bi morale države članice tudi odstraniti ovire za vstop na trg dela za novince, spodbujati samozaposlovanje, podjetništvo in ustvarjanje delovnih mest na vseh področjih, vključno z zelenim zaposlovanjem in varstvom in oskrbo, ter spodbujati družbene inovacije.

Glavni cilj EU, na podlagi katerega bodo države članice ob upoštevanju svojih različnih izhodiščnih položajev in nacionalnih okoliščin določile svoje nacionalne cilje, je povečati stopnjo zaposlenosti prebivalstva za ženske in moške v starosti med 20 in 64 let na 75 % do leta 2020, vključno z večjo udeležbo mladih, starejših delavcev in nizkokvalificiranih delavcev na trgu dela ter boljšim vključevanjem zakonitih migrantov.

Smernica 8: razvijanje usposobljene delovne sile, ki ustreza potrebam trga dela, ter spodbujanje vseživljenjskega učenja

Države članice bi morale spodbujati produktivnost in zaposljivost s ponudbo ustreznega znanja in spretnosti, da bi zadostile sedanjim in prihodnjim potrebam na trgu dela. Kakovostno začetno izobraževanje in privlačno poklicno izobraževanje je treba dopolniti z učinkovitimi spodbudami za vseživljenjsko učenje zaposlenih in brezposelnih, s čimer se zagotovi vsakemu odraslemu možnost za prekvalificiranje ali nadgradnjo njegove ravni izobrazbe in premostitev stereotipov o spolih, pa tudi z možnostmi za naknadno izobraževanje ter usmerjeno migracijo in politikami vključevanja. Države članice bi morale razviti sisteme za priznavanje pridobljenih znanj ter odstraniti ovire za poklicno in geografsko mobilnost delavcev, spodbujati pridobivanje prečnih kompetenc in s tem podpreti ustvarjalnost, inovacije in podjetništvo. Prizadevati bi si bilo treba predvsem za pomoč osebam z nezadostnimi ali zastarelimi znanji in spretnostmi, povečanje zaposljivosti starejših delavcev, razširitev usposabljanja, znanj in spretnosti ter izkušenj visokokvalificiranih delavcev, tudi raziskovalcev in žensk v znanosti, matematičnih in tehnoloških področjih.

Države članice bi morale v sodelovanju s socialni partnerji in podjetji izboljšati dostop do usposabljanja, okrepiti storitve izobraževalnega in poklicnega usmerjanja. Te izboljšave bi bilo treba kombinirati z zagotavljanjem sistematične informacije o novih delovnih mestih in priložnostih, pospeševanjem podjetništva ter boljšim predvidevanjem potreb po znanju in spretnostih. S skupnimi finančnimi prispevki vlad, posameznikov in delodajalcev bi bilo treba spodbujati vlaganje v razvoj človeških virov, dodaten razvoj znanj in spretnosti ter v sheme vseživljenjskega učenja. Da bi podprle mlade, zlasti tiste, ki niso zaposleni, ki se ne izobražujejo in ki se ne usposablajo, bi morale države članice v sodelovanju s socialnimi partnerji vzpostaviti sheme, s katerimi bi tem osebam pomagale najti prvo zaposlitev, nabrati delovne izkušnje ali jim omogočile nadaljnje izobraževanje in usposabljanje, vključno s pripravništvom, ter se hitro odzvati, če bi mladi ostali brez zaposlitve.

Redno spremljanje rezultatov dodatnega izobraževanja in politike predvidevanja bi morali pomagati določiti področja, na katerih je potrebno izboljšanje, ter povečati odzivnost izobraževalnih sistemov in sistemov usposabljanja glede na trenutne in nastajajoče potrebe na trgu dela, ki jih denimo ustvarja nizkoogljično gospodarstvo, ki gospodarno izkorišča vire. Države članice bi morale pri doseganju teh ciljev izkoriščati sredstva Evropskega socialnega sklada in druga sredstva EU. Naložbe v človeški kapital bi lahko dopolnile politike, ki spodbujajo povpraševanje po delovni sili.

Smernica 9: izboljšanje kakovosti in uspešnosti izobraževalnih sistemov in sistemov usposabljanja na vseh ravneh ter spodbujanje vključevanja v terciarno ali temu enakovredno izobraževanje

Da bi se vsem ljudem omogočil dostop do kakovostnega izobraževanja in usposabljanja ter da bi se izboljšali rezultati izobraževanja, bi morale države članice učinkovito vlagati v izobraževalne sisteme in sisteme usposabljanja, zlasti da bi dvignile raven usposobljenosti delovne sile EU, s čimer bi ji omogočile, da se prilagodi hitro spreminjajočim se potrebam na sodobnih trgih dela in družbe na splošno. V skladu z načeli vseživljenjskega učenja bi morali ukrepi zajemati vse sektorje (od izobraževanja v zgodnjem otroštvu in šol do visokošolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, pa tudi učenja odraslih) ter upoštevati tudi učenje v priložnostnih in neformalnih okvirih. Cilj reform bi moralo biti pridobivanje ključnih kompetenc, ki jih potrebuje vsak posameznik za uspeh v gospodarstvu, ki temelji na znanju, zlasti v smislu zaposljivosti, v skladu s prednostnimi nalogami iz smernice 4. Spodbujati bi bilo treba mednarodno mobilnost udeležencev izobraževanja in učiteljev. Sprejeti bi bilo treba tudi ukrepe, s katerimi bi učna mobilnost mladih in učiteljev postala pravilo. Države članice bi morale izboljšati odprtost in namensko usmeritev izobraževalnih sistemov in sistemov usposabljanja, predvsem z izvajanjem nacionalnih okvirov kvalifikacij, ki omogočajo prilagodljive učne poti, ter z razvijanjem partnerstev med področji izobraževanja/usposabljanja in dela. Učiteljski poklic bi bilo treba narediti privlačnejši, posebno pozornost pa bi bilo treba nameniti začetnemu izobraževanju ter stalnemu poklicnemu razvoju učiteljev. Visokošolsko izobraževanje bi moralo postati bolj odprto za netradicionalne udeležence izobraževanja, povečati pa bi bilo treba tudi vključevanje v terciarno ali temu enakovredno izobraževanje. Države članice bi morale sprejeti vse potrebne ukrepe, s katerimi bi preprečile zgodnje opuščanje šolanja, da bi zmanjšale število mladih, ki niso zaposleni, ki se ne izobražujejo in ki se ne usposablajo.

Glavni cilj EU, na podlagi katerega bodo države članice ob upoštevanju svojih različnih izhodiščnih položajev in nacionalnih okoliščin določile svoje nacionalne cilje, je zmanjšati stopnjo osipa na manj kot 10 % in povečati delež oseb med 30. in 34. letom starosti z dokončano terciarno ali temu enakovredno izobrazbo na najmanj 40 % ⁽¹⁾.

Smernica 10: spodbujanje socialne vključenosti in boj proti revščini

Povečanje zaposlitvenih možnosti je bistven vidik integriranih strategij držav članic za preprečevanje in zmanjšanje revščine ter spodbujanje polne udeležbe v družbi in gospodarstvu. V ta namen bi bilo treba ustrezno uporabiti sredstva Evropskega socialnega sklada in druga sredstva EU. Prizadevati bi si bilo treba za zagotavljanje enakih možnosti, tudi s tem, da bi imel vsakdo dostop do visokokakovostnih, cenovno dostopnih in trajnostnih storitev, zlasti na socialnem področju. Javne storitve (tudi spletne storitve v skladu s smernico 4 so v tem smislu zelo pomembne. Države članice bi morale uvesti učinkovite protidiskriminacijske ukrepe. Socialno izključenost bodo zavirali krepitev vloge državljanov in spodbujanje sodelovanja na trgu dela tistih, ki so najtežje zaposljivi, obenem pa tudi preprečevanje revščine zaposlenih. Za to bi bilo treba okrepiti sisteme socialne varnosti, vseživljenjsko učenje in celovite aktivne politike vključevanja, s čimer bi ustvarili nove priložnosti za ljudi v različnih življenjskih obdobjih in jih obvarovali pred tveganjem izključenosti, s posebno pozornostjo do žensk. Sisteme socialne zaščite, vključno s pokojninami in dostopom do zdravstvenega varstva, bi bilo treba posodobiti in v celoti izkoristiti, da bi se zagotovile ustrezna dohodkovna podpora in storitve – kar bi zagotovilo socialno kohezijo – in da bi se obenem ohranila finančna vzdržnost in spodbudila udeležba v družbi in na trgu dela.

⁽¹⁾ Evropski svet poudarja, da so za opredelitev in izvajanje kvantitativnih ciljev v izobraževanju pristojne države članice.

Sistemi socialne pomoči bi morali pozornost nameniti zagotavljanju dohodkovne varnosti med prehodi in zmanjšanju revščine, zlasti med skupinami, ki so najbolj izpostavljene socialni izključenosti, kot so enostarševske družine, manjšine, vključno z Romi, invalidne osebe, otroci in mladi, starejše ženske in moški, zakoniti migranti in brezdomci. Države članice bi morale tudi dejavno spodbujati socialno gospodarstvo in družbene inovacije v podporo najbolj ranljivim. Vsi ukrepi bi morali tudi spodbujati enakost spolov.

Glavni cilj EU, na podlagi katerega bodo države članice ob upoštevanju svojih različnih izhodiščnih položajev in nacionalnih okoliščin določile svoje nacionalne cilje, je spodbujanje socialne vključenosti, zlasti z zmanjšanjem revščine, z namenom odprave revščine in izključenosti, ki prizadevata najmanj 20 milijonov ljudi ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ta skupina ljudi je opredeljena kot število oseb, ki jim glede na tri kazalnike grozi revščina in izključenost (stopnja tveganja revščine; materialna deprivacija; gospodinjstvo brez delovno aktivnih članov), kar državam članicam omogoča, da lahko same določijo svoje nacionalne cilje na podlagi najustreznejših kazalnikov, pri tem pa upoštevajo svoje nacionalne okoliščine in prednostne naloge.